

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000648422

Datum
13 januari 2026

Opgesteld door

[Redacted signature]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan
Van

MinBZK
DGOBDR

nota

Publicatie Review accountantswerkzaamheden Wet
financiering politieke partijen 2022

Aanleiding

De Auditdienst Rijk (ADR) heeft op verzoek van BZK reviews uitgevoerd op de controlewerkzaamheden van de accountants van D66, SP en BBB over het verantwoordingsjaar 2022. De ADR heeft haar bevindingen gerapporteerd in een geanonimiseerd rapport. Het rapport wordt met een begeleidende brief met de Tweede Kamer gedeeld en openbaar gemaakt.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van de brief en deze te ondertekenen.

U bent hierover op donderdag 15 januari in het PO OBDR geïnformeerd.

Kern

- Vanwege de toezichthoudende taak van BZK op de financiering van politieke partijen wordt jaarlijks een opdracht aan de ADR verleend om reviews uit te voeren naar de controlewerkzaamheden van een aantal accountants van politieke partijen.
- De reviews over 2022 zijn uitgevoerd bij de accountants van D66, SP en BBB. Het rapport dat openbaar wordt gemaakt is geanonimiseerd.
- De reviews zijn bedoeld om vast te stellen of de accountant de controle heeft uitgevoerd conform de wettelijke voorschriften. Dit doet de ADR op basis van een met BZK overeengekomen toetsings- en wegingskader. De ADR geeft ook adviezen over mogelijke verbeteringen in de wet- en regelgeving.
- In één accountantsdossier zijn onvolkomenheden geconstateerd. Conform het beleid van de Rijksoverheid ten aanzien van accountantscontrole¹ heeft BZK de accountant op 17 juni 2025 verzocht herstelwerkzaamheden uit te voeren. De accountant heeft op 26 augustus 2025 een verklaring afgegeven, die door BZK en de ADR als afdoende is beoordeeld.

Toelichting

Reviewuitkomsten

- Bij één van de drie dossiers constateert de ADR de volgende twee punten:
 - Omdat de accountant het activiteitenverslag niet tijdig van de politieke partij heeft ontvangen, heeft de accountant in eerste instantie niet de

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2002/2003, 28779 nr. 1.

verenigbaarheid van het activiteitenverslag met het financieel verslag gecontroleerd. De initiële controleverklaring, zoals opgenomen in het controledossier, bevat dan ook geen passage hierover.

- Na ontvangst van de verantwoordingsstukken in juni 2023 heeft BZK de partij verzocht een aangepaste controleverklaring aan te leveren. De accountant heeft daarop een verklaring aangeleverd waarin een passage over de verenigbaarheid van het activiteitenverslag met het financieel verslag is toegevoegd. Uit het controledossier blijkt echter niet dat de aanvullende werkzaamheden zijn uitgevoerd.
- ADR heeft in juni 2025 melding gedaan van bovenstaande constatering bij BZK. BZK heeft daarop – conform standaardwerkwijze – de politieke partij en accountant verzocht herstelwerkzaamheden uit te voeren en een schriftelijke verklaring af te leggen.
- Uit de reactie van de accountant blijkt dat de aanvullende werkzaamheden destijds wél zijn uitgevoerd. De werkzaamheden zijn alleen niet vastgelegd in het controledossier omdat deze al was gesloten. Voor de vastlegging van de werkzaamheden had de accountant een nieuw dossier moeten aanmaken, wat onevenredig veel tijd kostte ten opzichte van de zekerheid die de accountant moest verschaffen ten aanzien van de verenigbaarheid van het activiteitenverslag met het financieel verslag.
- BZK en de ADR hebben geconcludeerd dat de schriftelijke verklaring van de accountant voldoende vertrouwen geeft dat de wettelijke voorschriften zijn nageleefd.

Onze referentie

2025-0000648422

Datum

13 januari 2026

Aanbevelingen

- De ADR adviseert om de wet- en regelgeving op de volgende punten aan te passen:
 - Er bestaat behoefte aan een controleprotocol om de onduidelijkheid over de gewenste weergave van het financieel verslag en de omvang en diepgang van de accountantscontrole weg te nemen;
 - Het is onduidelijk aan welke eisen het activiteitenverslag moet voldoen;
 - Het standaardmodel voor de controleverklaring bevat geen expliciete passage over de rechtmatigheid van de subsidiebesteding.
- Naar aanleiding van eerdere adviezen van de ADR en de Commissie toezicht financiën politieke partijen (Ctftp) is een accountantsprotocol opgesteld, waarin de drie bovenstaande punten zijn meegenomen.
- Het protocol is op 1 april 2025 in werking getreden en is voor het eerst van toepassing geweest op de verantwoording over 2024.
- Enkele punten in het protocol leidde in de uitvoering tot verwarring. Over deze punten zal BZK politieke partijen in aanloop naar de verantwoording over 2025 uitgebreid informeren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

De bovenstaande passage wordt niet openbaar gemaakt o.g.v. artikel 5.1.2d (inspectie, controle en toezicht). Over de uitkomsten van reviews brengt de ADR een geanonimiseerde rapportage uit. Als sprake is van een onvolkomenheid, dan deelt de ADR de vertrouwelijke gegevens met BZK zodat de escalatieladder kan worden toegepast en herstel kan worden uitgevraagd bij de betreffende partij.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	
2	Reviewrapport	

Onze referentie
2025-0000648422
Datum
13 januari 2026